

2018-08-16
N2018/04401/FJR
N2018/01819/FJR (delvis)

Näringsdepartementet

Statens jordbruksverk

551 82 Jönköping

Uppdrag att inom ramen för livsmedelsstrategin kartlägga och utreda förutsättningarna för en förenklad prövning av vattenbruksverksamheter

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) att kartlägga gällande nationella och EU-rättsliga bestämmelser om tillståndsprövning och annan prövning som kan aktualiseras för vattenbruksverksamheter.

Jordbruksverket ska analysera hur prövningen av vattenbruksverksamheter kan förenklas samtidigt som miljöskyddet bibehålls och vid behov föreslå ändringar. I arbetet med redovisningen av uppdraget ska hänsyn tas till möjliga nya tekniker som är under utveckling inom vattenbruksområdet. Myndigheten ska i sitt arbete särskilt beakta lösningar som kan vara både produktionsdrivande och miljöfrämjande.

Jordbruksverket ska analysera om befintliga krav på tillstånd, registreringar eller anmälningar skulle kunna samordnas och i så fall ge förslag på en sådan samordning.

Redovisningen av uppdraget ska innehålla nödvändiga författningsförslag. Redovisningen ska också innehålla en analys av ekonomiska, administrativa, miljömässiga och andra eventuella konsekvenser av förslagen.

Jordbruksverket ska hålla sig informerad om och beakta de förslag som lämnas inom ramen för uppdrag att anpassa miljöprövningen för att främja en grön omställning (M2018/00234/ME).

Arbetet ska ske i nära dialog med Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket, samt andra berörda myndigheter och organisationer.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 december 2019.

Skälen för regeringens beslut

Ett av målen i livsmedelsstrategin är att regler och villkor ska utformas på ett sådant sätt att de stödjer målet om en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja med en ökande produktion. Målet ska nås bl.a. genom regelförenklingar, administrativa lättnader och andra åtgärder för att stärka konkurrenskraften och lönsamheten. Av livsmedelsstrategin framgår bl.a. att ett svenskt hållbart, diversifierat vattenbruk som producerar hälsosamma livsmedel ska främjas och stödjas.

Bestämmelser som rör vattenbruksverksamhet finns både i EU-rätten och i ett antal nationella författningar. För att starta och bedriva vattenbruksverksamhet kan det krävas tillstånd och andra former av godkännanden enligt flera parallellt tillämpliga regelverk. Vilka prövningar som krävs och respektive prövnings omfattning är beroende av bl.a. den aktuella verksamhetens storlek och lokalisering, vilken teknik som ska användas och vilken art som ska odlas.

Sedan reglerna som styr tillståndsprocessen för vattenbruk tillkom har en rad nya produktionsformer utvecklats. Ny teknik och användningen av andra organismer än traditionella fiskarter ställer högre krav på ett förändrat regelverk för att både kunna öka vattenbruksproduktionen och samtidigt upprätthålla kraven på miljöhänsyn. Regeringen uppdrog 2011 åt Jordbruksverket att föreslå regelförenkling m.m. för vattenbruksverksamhet. Jordbruksverket redovisade uppdraget samma år. Sedan dess har det tillkommit ny teknik, nya förutsättningar och nya politiska initiativ.

Det kan ifrågasättas om dagens regelverk är utformat på ett optimalt sätt för att kunna hantera den tekniska utveckling som skett och om regelverket i tillräcklig grad uppmuntrar näringen att göra tillgängliga miljömässiga investeringar.

Riksdagen har tillkännagivit för regeringen att reglerna för vattenbruk bör ses över (bet. 2017/18:MJU13 och rskr. 2017/18:182). Enligt utskottet behöver bl.a. strandskyddsreglerna göras mer tillåtande och tillståndsgivningen för vattenbruk utan miljöpåverkan göras mycket enklare. Utskottet anser vidare att tillståndsprocesserna behöver kortas ned och tillstånden förlängas.

Regeringen finner mot bakgrund av detta att det finns behov av att utreda om och hur nuvarande regelverk för prövning av vattenbruksverksamheter kan förenklas.

På regeringens vägnar

Sven-Erik Bucht

Johanna Kirsten

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Miljö- och energidepartementet/NM och R

Finansdepartementet/BA, och SFÖ

Näringsdepartementet/RS, SUN, DL, JM, FöF och MRT

Havs- och vattenmyndigheten

Naturvårdsverket